

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	2.70 „
półrocznie	5.40 „
rocznie	10.80 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	... 350 Zł.
1/2 strony	... 175 „
1/4 „	... 90 „
1/8 „	... 45 „
1/16 „	... 30 „
1/32 „	... 15 „

Przedtekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelnny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Moniuszki 2. róg Brodzińskiego, tel. 506. P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 2.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny)

Rok VIII.

Witos, a inteligencja ludowa.

W tym drugim z kolei na powyższy temat artykule należy nasamprzód skonstatować, że Witos wezwany w pierwszym artykule do wskazania po nazwisku tych „żernych świń” z pośród inteligencji ludowej, które się na polityce z krzywdą drugich majątku dorobiły — zamilkł i nie otworzył ust swoich. A artykuł czytał i — jak się jeden z jego bliskich kumotrów wyraził — po przeczytaniu „taki był wściekły, że aż go łamało”. Mamy zatem prawo przywołać owo kwieciste wyrażenie Witos o „żernych świńkach” z pośród inteligencji jako niesumienną obelgę, rzucaną w stronę inteligencji z tą samą lekomyślnością, jak wiele innych.

Dobrze, że została odparta wśród zakłopotanego milczenia paszkwilanta. Spełniając zapowiedź, przytoczę obecnie z olbrzymiego rezerwuaru podobnych szczegółów, kilka faktów ilustrujących dosadnie, jak sobie Witos wyobraża współpracę z inteligencją ludową i jak ją w praktyce przeprowadza.

Pójdziemy drogą dedukcyjną:

Witos jest premierem. Organizację partyjną w okręgu krakowskim prowadzi prezes zarządu okręgowego p. **Ludwik Rączkowski**. Według niekwestjonowanej wówczas opinii prowadzi ją znakomicie. Na jeden z przyjazdów Witos do Krakowa, przygotował on w restauracji Pollera przyjęcie, zapraszając nań prócz zwyczajnego sztabu Witosowego kilku sympatyków partyjnych, ludzi na dużych stanowiskach, których osobiste zetknięcie się z Witosem miało ostatecznie zdecydować o ich akcesie do stronnictwa.

Witos zjawił się na tem zebraniu mocno „wstawiony”, zaraz zabrał głos i wkrótce tych lojalnych inteligentów, przygotowanych na wzajemne wylewy serdeczności, owacje itp. sieknął jak biczem iście swoistem powiedzeniem, że „chciałby ich wszystkich mieć pod nogą”. Oczywiście, wobec takiego przejawu buty i brutalności p. premiera, wielu z tych niedoszłych katechumenów wyniosło się dyskretnie, wśród pozostałych zaś do końca panował nastrój niesmaku i rozczarowania, mimo, że Rączkowski i swadą swoją i karafką rubinowego płynu usiłował możliwie skutecznie zatuzować niemą epizod.

Po udałym wielkim wiecu chłopskim w Limanowej w r. u., Witos upojony banderą, kwiatami itp. pozwolił sobie na niecodzienny upust szczerości do Dra Kańskiego z Tarnowa: „Jo tej śmierdzącej inteligencji nie potrzebuję, bo jo mom chłopów za sobą”.

Kiedy Witos odtwarzał treść swej duszy, czy wówczas, czy też na ostatnim Zjeździe inteligencji ludowej w Krakowie, kiedy tonął w potokach słów raz obleśnych, to znów gromiących, nienadmiernie trudno odgadnąć.

Podkreślam tę rozbieżność zdań, aby czytelnik sobie zapamiętał, że są dwa Witosy, jeden z „rzeczywistej rzeczywistości”, drugi teatralny.

Powyższe dwa przykłady należy uważać za próbę syntezy świadomości i uczuć Witosy w stosunku do inteligencji ludowej.

Zobaczmy go teraz, jak się indywidualnie odnosił do szeregu swych współpracowników ze sfer inteligencji.

Ś. p. Włodzimierz Tetmajer, natura słoneczna, człowiek nawskrośc ideowy, a ludowi

ze wszechmiar oddany, opuścił jednak pod koniec życia szeregi „Piasta”, a zapytany raz w kawiarni Nowopolskiego w Krakowie o przyczynę, wymienił Witos i określił charakter jego w sposób tak impresjonistyczny (wszak był artystą malarzem), że wzdragam go się tutaj przytoczyć. Zresztą było to w partii rzeczą ogólnie wiadomą, kto od niej tego niezwykle męża odstręczył, a polityczna „szopka” przez zmarłego napisana, nie dopuszcza pod tym względem żadnej wątpliwości. To pewna, że każda partja, mając takiego członka w swym gronie, uczyniłaby wszystko, by go do końca przy sobie utrzymać, Witos nie uważał tego za konieczne.

Sposób, w jaki potraktował Witos b. kuratora Owińskiego przy jego odejściu z redakcji „Piasta”, którą przez dłuższy czas niemal bezinteresownie prowadził, był wprost skandaliczny. Witos zarzucił mu otwarcie malwersację finansową na posiedzeniu odbytem już po wyjeździe Owińskiego z Krakowa, a kiedy w tej sprawie zainterpelowali pp. Jedynak, Dubiel i Wyroba i spowodowali, że odniesiono się do p. Owińskiego o wyjaśnienie i tenże je w obszernem piśmie nadesłał, to Witos pismo schował i nie dopuścił, by tą drogą p. O. z zarzutów się oczyścił.

Historja pp. **Rączkowskich i Michałkiewiczów**, którzy z najbardziej oddanych i wiernych współpracowników Witosy stali się jego fanatycznymi przeciwnikami, jest zbyt długa, aby ją tu zużytkować; w PSL. atoli nikomu nie jest tajemem, kto w tym dramacie był stroną prowokującą.

Wobec jednego ze swych najzarliwszych pomocników i sąsiadów, kierownika szkoły w Wierzchostawicach, p. **Kalińskiego** uprawiał Witos dwulicową politykę, a nawet u kuratora Owińskiego zabiegał tajemnie o jego przeniesienie, ten atoli świadom rzeczy i do żywego oburzony na zdradzieckość Witosy ujawnił wszystko prof. Dubielowi, ten ostrzegł o grożącym niebezpieczeństwie Kalińskiego, który odważył się na wypalenie słów prawdy Witosowi i dzięki wczesnemu zdemaskowaniu intrygi p. Wincentego p. K. uniknął ciosu. A ile ten człowiek w ciągu kilkunastu lat musiał ponosić ekspensów na przyjmowanie i raczenie gości Witosy, których mu podczas licznych zjazdów, uroczystości i t. p. bezceremonjalnie nasyłał, w dzisiejszym czasie kryzysowym trudnoby było dać wiarę.

Ten rodzaj walki podjazdowej, zdradziecko podstępnej, przeciw upatrzonym w danym momencie niewygodnym lub nieprzyjemnym sobie inteligentom, jest Witosowi szczególnie miły i przyporządkował mu najwięcej trofeów. Z listy ofiar możnaby zrobić szarfę do jakiego orderu. (Szeli. Przyp. Red.).

Po skończeniu kadencji II-go Sejmu kilku inteligentów b. postów piastowskich, zostało przez nowy reżim przeniesionych na kresy, jak np. pp. Dubiel, Roman, Bielański i inni. Prymitywna przyzwoitość partji, do której należeli, wymagała, by ich postawić na liście przy nowych wyborach. Gdy się pojawiły w tym kierunku samorządne tendencje, Witos je udaremnił, a kie-

dy jednego z nich mimo to chłopcy wybrali kandydatem na senatora, oświadczył, że to niema znaczenia, bo „jak przeniesiony to jest przekreślony”. Przypuszczać można, że Witos zmienił w tej materji zdanie, skoro tenże reżim i jemu zaaplikował pewne nowe przeżycia.

Najdrastyczniejszym przykładem postępowania Witosy z inteligencją ludową, jego w tym względzie etyki i rozpiętości uzdolnień jest jego stosunek do p. Brodackiego w ostatnim czasie, kiedy posłowi temu poczyniono znane zarzuty w związku z jego akcją parcelacyjną na Wołyniu. Witos, jeden z bohaterów dojlidzkich, doznał nagle niezwykle ataku wrażliwości etycznej i proponował ni mniej więcej, jeno wykluczenie p. Brodackiego z partji, aczkolwiek p. B. zażądał sądu marszałkowskiego w tej sprawie, a nadto władze sądowe wdrożyły postępowanie dyscyplinarne, w czasie którego potępienie p. B. przez jego przyjaciół politycznych, powołanych raczej do obrony, wyglądałoby wręcz na polityczny kanibalizm. A tego żądał Witos!

I dopiero Dr. Putek musiał go pouczać o pewnych wymogach lojalności i przyzwoitości politycznej, względnie partyjnej. Redakcję Piasta atoli posłowi B. odejęto, a Witos obwieścił chłopom z pow. Brzeskiego, jako jego wyborcom, że „Brodacki jest trupem politycznym, posłem nie będzie i że z ważniejszymi sprawami nie trzeba się zwracać do niego, lecz do Dra Witka”. A i z podaniem ręki przy spotkaniu tych „przyjaciół” politycznych w Tarnowie było jakoś niewyraźnie. Tak potraktował Witos swego druha w ciężkim dla niego czasokresie, ba, nie tylko druha, ale swego apologetę (chwalcę), autora entuzjastycznej broszury o Witosie. Tą broszurą święcił Brodacki swe słuby polityczne z Witosem i zaiste stwierdzić trzeba, że nie każda narzeczona jest w stanie w dniu zaślubin ofiarować swemu oblubieńcowi równie szczerą i gorącą wiązankę uczuć.

A dziś taka czarna niewdzięczność! Taką to pragmatykę polityczną wyznacza Witos inteligencji ludowej obok siebie. Takie warunki, takie widoki! Tylko jednostki o bardzo nikłym poczuciu godności własnej mogą się na nie zgodzić. A powyższe fakty — to tylko drobna cząsteczka olbrzymiego materiału.

Zbliżam się do konkluzji: Witos na ołtarzu sprawy ludowej postawił fetysz, do którego modlić się ma lud i inteligencja: fetyszowi temu na imię: Władza w Polsce i pieniądze dla Witosy! Reszta to pognój! Wszystkie drogi prowadzące do tego celu są dobre. Kto w to nie wierzy, jest zdrajcą sprawy ludowej.

Na szczęście mnogo wśród inteligencji ludowej jest jeszcze tych „zdrajców”, którzy ani takiemu fetyszowi kłaniać się, ani takiej „ideologii” służyć nie chcą i nie będą.

Przeciwnie, dołożą wszelkich starań, by z areny życia politycznego, zwłaszcza ruchu ludowego, wytrzebić wszelkie fetysze i bałwany pychy, brutalności, prywaty, a wtedy...

Mimowoli nasuwa mi się okrzyk na podstawie reminiscencji literackich, że... wtedy zakwitnie szczęście i Rzeczpospolita. Nie chcę atoli używać tych poetyckich akcesoriów i powiem... wtedy pocznie idea ludowa czynić w narodzie rzetelne i trwałe podboje. Wtedy miano nasze: lud, stanie się jednoznaczne z niemieckim Volk.

Świadomy.

Z niwy politycznej B. B. W. R.

We wtorek odbyło się zebranie Zarządu Rady Powiatowej B. B. W. R. pod przewodnictwem wiceprezesa prof. Wojciechowskiego. Sprawozdania z terenu wykazały, że praca Blokowa w naszym powiecie rozwija się bardzo pomyślnie, zyskując coraz więcej zwolenników. Po omówieniu dalszej akcji organizacyjnej, oraz po załatwieniu szeregu wniosków i interpelacji zebranie zakończono.

Dnia 7-go odbyło się Dobczycach zebranie organizacyjne koła B. B. W. R. na którym referat wygłosił kierownik szkoły z Rudki p. Wydro. Później przeprowadzono wybory do Zarządu, do którego weszli: prezes Kuliś Jan, sekretarz Klich Stanisław, skarbnik Walichowski Piotr.

Dnia 8-go odbyło się zebranie organizacyjne w Rudce, na którym po wysłuchaniu referatu kierownika Wybry, wybrano do Zarządu Chochołowicza W., dyr. Wydrę i Kliśka.

Przemili bliźni.

Jeszcze muszę wrócić do kotła politycznego, ale ponieważ powiedziano mi, a to ktoś kogo bardzo cenię, że nawet do politycznych degeneratów, trzeba odnosić się z kurtuazją, chciałbym, aczkolwiek djabli mię biorą, wlać w moje pióro wersalskiej słodyczy. Notatka zatytułowana: „z kotła politycznego“, narobiła dużo hałasu w mieście. Czuli się dotknięci ci, do których była skierowana, jak również i ci, o których mowy nie było. W kawiarni przy stolikach politycznych obydwu wyznań zakotłowało. I ci przy piecu i ci przy oknie wiedzieli dobrze, że kocioł wytworzyły ich popołudniowe „pogawędki polityczne“, które aczkolwiek „niewinne“, nie bylejakie mąciaki w życiu Tarnowa powodują.

Panowie ci znanym zwyczajem chcąc odwrócić uwagę od swoich pogawędek, orzekli, że to mowa o „Beblokach, którzy między sobą się kłócą“.

Ależ panowie, nikt wam nie uwierzy. W Bloku jest harmonja, która was właśnie wprowadza w szal niezadowolenia, nikt nikogo tam nie zwalcza, nikt nikogo nie szkaluje — jeno wy staracie się wasze „sławne powiedzenia“ beczelnie posyłać w świat, jako autentyczne twierdzenia któregoś z sanatorów. Obecnie stolik przy piecu ma do rozdania dwie posady, jedną starosty, drugą komisarza. Codziennie długa dyskusja, pójdzie nie pójdzie. Już napewno, już wymienią nazwisko następcy. A tu tymczasem, jak na złość, nikt nie odchodzi, starosta wraca z urlopu, aczkolwiek stolik przy piecu go pożegnał — komisarz pracuje dalej wytrwale i przeprowadza sanację miasta i p. t.

I panowie X. M. K. muszą poczekać, aż wygodny fotel na ulicy Bernardyńskiej się opróżni. W ostatnim tygodniu stolik przy piecu wprowadzał z powrotem dr. Mütza na magistrat, już, już miała się odbyć ta piękna uroczystość a tu nic z tego, p. dr. Szalit dalej urzęduje i przeprowadza higienę w pokoju wiceburmistrzowskim.

Stronictwo Rolnicze (Agrarne)

Stronictwo Rolnicze (Agrarne) urządziło w Nowy Rok wiec parafialny w Jastrzębce Nowej, dla wsi Jastrzębka Nowa, Żukowice Stare, Żukowice Nowe z przysiółkami przy udziale około 500 osób.

Przewodniczył Kozioł Stanisław z Jastrzębki, a sekretarzował Kozioł Stefan ze Żukowic.

W dyskusji przemawiali Żołędz Paweł, Banaś Jan, Mostecz Paweł, Kozioł, Zawisłarz, Starzyk Franciszek.

W dniu 8. bm. odbył się również Wiec w Porębie Radlnej, dla wsi Poręba Radlna, Łęka-wka, Nowodworze, Radlna, Świebodzin, przy udziale ponad 300 osób.

Przewodniczył Gębski Michał z Poręby Radlnej, sekret. Wicher Jan.

W dyskusji brali udział tamt. proboszcz ksiądz Mróz, Wąsowicz Jan i inni.

Z położeniem gospod. i polit. obznajmił zebranych Dr. Kański z Tarnowa.

Uchwalono szereg rezolucji polit. i gosp. wzywając do zgody i spokoju w kraju.

—o—

Wiec lokatorów.

W niedzielę odbył się w sali Sokoła wiec lokatorów, na którym mówcy domagali się obniżenia komornego o 50%, w nowych i starych domach, oraz umorzenia zaległych należności.

Przemówienia niektórych mówców były wprost dziecinne, gdyż nie zdawali sobie sprawy, że właściciel domu musi podatki płacić, remont domu przeprowadzać a również ma także pewne prawa do życia.

Jesteśmy również zdania, że trzeba przeprowadzić zniżkę stawki komornego, lecz żądając niemożliwości — można nie uzyskać nic.

Zgromadzenie Centr. Związku Kolejarzy.

W niedzielę o g. 10-tej odbyło się Wielkie Zebranie Centralnego Związku kolejarzy w Tarnowie w lokalu własnym na ul. Mościckiego, pod przewodnictwem kol. Grzebielucha.

Na zebraniu tem zjawili się ponad 200 kolejarzy. Referaty wygłosili prezes Okr. p. radca Solecki, poseł Starzyk, oraz członek Zarządu Głównego p. Zwoliński.

Poseł Starzyk w jednogodzinym przemówieniu wyjaśnił sytuację polityczną w kraju, wskazując na szkodliwą dla państwa akcję opozycji. Dużą sensacją zebrania było ostre wystąpienie p. Ryży, dotychczasowego członka P. P. S. i prawej ręki p. Ciołkosza, który zniechęcony antypaństwową działalnością partji, opuścił jej szeregi. Pan Ryża napiętnował szkodliwą robotę Cekawistów, która szkodzi państwu i samym robotnikom.

Zebranie rolnicze w Janowicach.

Działalność Kółka Rolniczego w b. r. rozpoczęła się dnia 6-go stycznia zebraniem, w którym wzięło udział około 100-u gospodarzy. Przewodniczący poseł Karol Jarosz po zagajeniu udzielił głosu p. Franciszkowi Mamuszcze, nauczycielowi, który w obszernym przemówieniu przedstawił trudności eksportowe polskiego rolnictwa w dziale zbóż, bydła, nierogacizny żywej, drobiu i t. p. W dalszym ciągu prelegent omówił wyczerpująco sprawę bekoniarstwa i wykazawszy niedomagania w hodowli świni bekonowych zachęcał do zorganizowania Koła hodowlanego trzody bekonowej.

W dalszym ciągu p. Jarosz w mocnych słowach wykazał korzyści należenia do organizacji rolniczej i zachęcił gorąco zebranych, by przystępowali do Kółka Rolniczego, w rezultacie czego zapisało się kilkunastu nowych członków.

Następnie otwarta została dyskusja, w której poruszano różne zagadnienia jak: żądania rolników od organizacji, sprawę wysokości wkładek, sprawy bekoniarskie, sadownicze i wiele innych. Informacji wszelkich udzielali p. Jarosz i p. Mamuszka.

Podkreślić należy, iż przesłane czterogodzinne zebranie miało przebieg bardzo poważny i że u zgromadzonych wytworzyła się szczerą chęć zgodnej współpracy na froncie gospodarczym czego wyrazem było żądanie, by zebrania Kółka odbywały się jak najczęściej, przynajmniej co dwa tygodnie co zostało ustalone na okres zimowy.

Uczestnik.

Z Okr. Towarzystwa Rolniczego w Tarnowie.

Pod przewodnictwem prezesa p. Aleksandra Cholewickiego odbyło się w dniu 10 stycznia posiedzenie Zarządu O. T. R. na którym uchwalono cały szereg spraw dotyczących rolnictwa. Postanowiono uruchomić sekcję hodowców koni, sekcję oświatową, oraz wybrano komitet do doświadczeń nawozowych, do którego weszli pp. Inż. Chodkiewicz, inż. Derechowski, dyr. Juszkiewicz i Instr. Gładysz. Ponadto Zarząd postanowił zająć się dostarczeniem wiosną członkom Kółek Rolniczych i Kół Młodzieży nasion jak: koniczyzny, buraków, kapusty i innych po cenach zniżonych, oraz drzewek owocowych pierwszej jakości.

Uchwalono w dniu 27 stycznia zwołać

walne doroczne zebranie Kółek Rolniczych w Tarnowie, na którym O. T. R. złoży sprawozdanie z dotychczasowej działalności i przedstawi program prac na przyszłość.

Oplatek w Związku Legionistów.

W sobotę o godzinie 19-tej odbył się w sali „Gwiazda“ doroczny „Oplatek“ Związku Legionistów, na którym obywatele Legioniści, goście, reprezentanci władz, urzędów, wojsko-wości i delegaci różnych związków, szczerze zapełnili obszerną salę i zasiedli przy pięknie zastawionych stołach. Gości powitał p. prezes prof. Kruszyna serdecznym przemówieniem, nacechowanym gorącą nutą patriotyzmu, łamiąc się opłatkiem z zebranymi.

Przy kolacji przemawiali p. starosta dr. Döllinger, ks. dr. Ręc, pułk. Broniowski, prof. Wojciechowski, van Marcke, dyr. Gładyszowski.

Oplatek w „Gwieździe“.

Dorocznym zwyczajem odbył się w stow. Gwiazda tradycyny „Oplatek“ który zgromadził mieszczaństwo Tarnowa, oraz licznych reprezentantów władz i urzędów w sali Gwiazdy. W pięknym przemówieniu powitał gości ks. prezes Chrobak, dalej przemawiali zastępca starosty Józef Sokołowski, komisarz miasta A. Marszałkiewicz, przedstawiciel rzemieślników p. Pikul i inni.

Wśród serdecznego nastroju spędzano miłe chwile przy stole biesiadnym, poczem młódź rozpoczęła zabawę taneczną, która trwała do rana.

Z Okr. Związku Kół Młodzieży Ludowej w Tarnowie.

W dniu 10. I 1933 odbyło się posiedzenie Zarządu Okręgowego Związku Kół Młodzieży Ludowej, na którym wybrany został prezesem Związku p. Antoni Gładysz.

Kurs trykotorski dla dziewcząt rozpocznie się w dniu 6-go lutego, a potrwa do końca lutego b. r. Kurs ten prowadzić będzie p. Marja Hopting, kierowniczka szkoły ipow. w Lubieńcu. Ponadto w w Tarnowie odbędzie się 2 dniowy kurs dla sekretarzy i skarbników w końcu styczniu b. r.

Krwawy napad bandytów.

Banda złożona z trzech włamywaczy dokonała zuchwałego napadu na dom funkcjonariusza kolejowego Cebulaka w Pustkowie jad Mielec. Korzystając z nieobecności gospodarza bandyci pobili do nieprzytomności matkę i żonę i zrabowali garderobę i znalezione gotówkę. Straszne krzyki pobitych kobiet zwały się sąsiadów, a na ich widok bandyci zbiegli w okoliczne lasy, strzelając do ścigających ich wieśniaków. Policja wdrożyła energiczne śledztwo.

Ze Związku Pracy Oby. Kobiet.

Związek P. O. K. urządził dnia 6. I. ze współudziałem komitetu dla bezrobocia, podmostą uroczystość „Oplatek“ dla matek biednych dzieci korzystających z dożywiania.

W oświetlonej przybranej sali zasiadło przy suto zastawionych stołach 200 osób, a oświetlone „Boże drzewko“ przypomniło zebronym z jakiej okazji łączymy się z tymi, którym w tych czasach kryzysu najciężiej.

Pani Prezesowa Sobolewska witała w serdecznych słowach zebrane Matki, podkreślając, jak silnym łącznikiem między nami jest troska a los i wychowanie tych maleństw, tak im jak i nam drogich.

Słowa te znalazły oddźwięk wśród zebranych. Jedną z grona Matek, dziękowała imieniem wszystkich zebranych, bardzo ładnym, własnym wierszem za serce, troskę i tyle trudu jaki Pani Prezesowa i Zw. O. K. P. poświęca dla ich dzieci. Przepędziłyśmy wspólnie parę miłych godzin zaznajamiając się bliżej.

Zebranie to jest dalszym krokiem do zre-

alizowania ideału braterstwa w wolnej Ojczyźnie.

Zegając zebranie, Pani Sobolewska zachęcała do uczęszczania na niedzielne świetlice, które Zw. Pr. O. urządza od roku. Taka sama uroczystość odbyła się w barakach na Hucie dla 100 kobiet. Również z wdzięcznością została przyjęta.

Dla zebrania potrzebnych funduszy, na przyszłą akcję ratunkową dla bezrobotnych powstała myśl urządzenia Rautu z zabawą taneczną.

Komitet dla bezrobotnych i Pr. O. K. P. nie oszczędza trudu, aby zabawa się udała. Produkcje starannie obmyślane zadowolnią tych, którzy pragną artystycznych emocji. Oby tylko cały Tarnów dał sobie rendez-vous dn. 14. I. na Sali Kasyna o 9. g. wieczór.

St.

Poradnik rolniczy.

W połowie stycznia.

Długotrwała i piękna jesień pozwoliła doczekać się pięknych ozimin, to też sprawozdania korespondentów rolnych głównego urzędu statystycznego potwierdziły nam przypuszczenia, iż tegoroczny stan zasiewów jesiennych jest lepszy od stanu z roku poprzedniego. Obecnie tem większą więc troską rolnika jest pragnienie aby uchronić je przed szkodliwymi skutkami zimy i mrozów. Ponieważ zaś w całym kraju mieliśmy skąpe opady śnieżne, a słońce w południe dość silnie przypieka, przeto należałoby pomyśleć jak uchronić zboża przed zgubną skorupą lodową, która potworzyła się zwłaszcza na południowych stokach.

W małych gospodarstwach rolnych gdzie zasiewy ozimin nie obejmują dużych przestrzeni gruntu, należy kruszyć zlodowaciałą powłokę śnieżną, przepuszczając bydło po polach zasianych. Ruń na tem nie ucierpi a skorupa śnieżna zostanie skruszona.

Na gruntach żniżej położonych, aby zapobiedz wymakaniu ozimin należy oczyścić lub przegarnąć śnieg nagromadzony w przegonach i rowach.

Korzystając również z małych opadów śnieżnych, można już rozsiewać kait i tomasówkę na polach i łąkach a także wywozić obornik na odleglejsze pola, dokąd z wiosną trudno byłoby się dostać.

Siedem przykazań jak szanować maszynę rolniczą.

1. Ani pługa, ani brony, ani woza, ani żadnej maszyny, która twoją jest, nie pozostawiaj na dworze bez przykrycia.

2. Nie będziesz wyjeżdżał w drogę ani wozem ani będziesz brał do roboty pługa, brony ani innych narzędzi, zanim nie obejrzyś, czy wszystkie śruby są na miejscu, a naśrubki (mutterki) czy należycie dokręcone.

3. Pamiętaj, ażebyś maszyny należycie oliwił i czyścił, do smarowania nie używaj oleju, coś go w poście nie dojadł, lecz kupuj właściwe smary.

4. Czcij i szanuj swoją maszynę, daj jej należyte smarowanie podczas roboty, a po skończonej pracy oczyść ją i wysmaruj części podlegające rdzewieniu.

5. Unikaj majstrów — psujków, co tanio naprawiają, lecz zato ciągle naprawiają. Pamiętaj, że za marne pieniądze — psy mięso jedzą.

6. Pamiętaj, że dopóty dzban wodę nosi, dopóki ucho się nie urwie; nie czekaj aż ci wałki, panewki lub trybiki ostatecznie się przetną, bo wrazie złamania się jakiegoś kawałka, połamią się i sąsiednie części.

7. Pamiętaj, że jesteś zbyt biedny, ażeby siać ręką i to liche ziarno, sprzątać zboże sierpem, a młócić je cepem! używaj siewnika, triera, żniwiarki, młocarni.

Ostatnie wiadomości z rynku bekonowego.

Ceny bekonu na giełdzie angielskiej w ostatnich dniach wyniosły za 1 cwt., w shl: za bekon angielski 82—100, irlandzki 56—66, duński 48—60, holenderski 40—50, estoński 42—48, łotewski 39—47, litewski 38—46, polski 38—46, szwedzki 46—56, kanadyjski 46—54.

W zeszłym tygodniu w porównaniu do notowań tygodnia poprzedniego ceny na wszystkie bekony zostały obniżone od 4 (do sześciu)

Dostawy za poprzedni tydzień, podane przez oficjalne pismo angielskie w ostatnich dniach przedstawiały się następująco:

Z Danii przybyło do Anglii ogółem 54.756 bal., z których 24.509 bal. przybyło do Londynu.

Do Londynu przybyły również ze Szwecji 1.517 bal., z Holandji 4.773 bal., z Litwy 6.495 bal., Estonji 904 bal., Łotwy 999 bal.

Z Polski wysłano do Anglii ogółem 8.256 z których 5.634 bal. przybyło do Londynu.

Z karnawału.

W sobotę odbył się Raut, który zgromadził elitę tarnowską w sali lustrzanej Kasy Oszczędności. Dzięki niezmordowanej pracy inicjatorce tego Rautu p. dyr. Hanauskowej tak część koncertu jak i zabawa udały się doskonale.

W części koncertowej śpiewał pięknie p. inż. Tyrka przy subtelnym akompaniamencie p. Ziemiańskiej, zdobywając niemiłkające oklaski. Gra fortepianowa p. Bilińskiej budziła zachwyt.

Deklamacja p. Stapfównej z ilustracją muzyczną p. Ziemiańskiej dała duże zadowolenie artystyczne.

Popisy taneczne pań: Frąckiewiczówny, Petruszkówny i Rozmysłowskiej były świadectwem chlubnej działalności pedagogicznej na tym polu p. Mikułowej. Do tańców akompanjowała świetnie p. Stefańska.

Po części artystycznej rozpoczął się bal. Do poloneza stanęło 80 par. Aranżerem balu był znany p. Petruszka. Tak na sali lustrzanej jak i przy obfitym i tanim bufecie panował ruch wielki, nie dziwota, że czysty dochód tej pięknej zabawy przyniósł dla Domu Nieuleczalnych ponad 1000 zł.

„Krakowiacy i Górale”.

Jak już donosiliśmy, Tow. Muz. w Tarnowie odegra we wtorek 17 b. m. w sali „Sokoła” przepiękną operę narodową p. t. „Krakowiacy i Górale”. Sztuka ta dawniej nazwana przez autora J. Nep. Kamińskiego operą komiczną z biegiem czasu przybrała nazwę zabawki dramatycznej ze śpiewami i tańcami, w wykonaniu przeszło 50 osób młodego chóru Tow. Muz. z udziałem wytrawnych PT. Amatorów, cieszących się ogólną sympatią i urozmaiconą dziarskimi tańcami, owiana urokiem baśni, o wspaniałych chórach, wyposażona w piękne dekora-

cje i barwne kostjmy, zachwyci z pewnością oko i ucho Publiczności, to też nie wątpimy, że sala „Sokoła” pomimo ciężkich czasów wypełni się po brzegi, gdyż przez 3 godziny pięknego widowiska będziemy mogli zapomnieć o kryzysie i troskach codziennych. Ze względu na punktualne rozpoczęcie przedstawienia, P. T. Publiczność jest proszona o punktualne przybycie o godz. 7:30 wieczorem, gdyż z chwilą rozpoczęcia uwertury, drzwi na salę będą bezwarunkowo zamknięte. Dla wygody P. T. Publiczności przedsprzedaż biletów według planu u WP Seidena.

Hasło brzeskie.

Oplątek w „Strzelcu”.

W dniu 7 stycznia b.r. odbył się w Brzesku w sali Magistratu doroczny tradycyjny oplątek Strzelca. Przy stole, wokoło rzeźbionego drzewka zasiadło około 100 członków i członkiń miejscowego „Strzelca” w tem elita miejscowego obywatelstwa. Między innymi przybyli: Ks. poseł dr. Czuj, dyr. Gim. p. Szeliwicz, Insp. szkol. p. Figiel, kom. P. W. Kpt. Ryczek, Prezes Pow. Związku Strzeleckiego p. por. Kapustka i w. i.

Uroczystość zagał dłuższem okolicznościowem przemówieniem prezes miejscowego Oddziału ZS. prof. Patolski, witając w serdecznych słowach przybyłych.

Nastąpiło łamanie się oplątkiem zebranych gości i miła serdeczna pogawędka przeplatana ucieśnieniami monologami i deklamacjami, poczem wśród ogólnej wesołości wkroczył na salę kłapiący groźnie zębami gnany przez żydą „turoń”, wykonując kilka ucieśnionych figli.

Przy stole przemawiali Prof. Patolski, dyr. Szeliwicz, Ks. dr. Czuj, Dyr. Nowak i inni.

W prawdziwie rodzinnym niezwykle miłym nastroju spędzili uczestnicy, kilka godzin, poczem młodzież strzelecka zabawiła się jeszcze płasami pod okiem swoich kierowników.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia Rautu na rzecz Domu Nieuleczalnych i Bezrobotnych dnia 7-go stycznia br., a w szczególności:

Czcigodnemu Komitetowi (Honorowemu, oraz biorącym czynny udział w produkcjach, a mianowicie J. W. P. Prof. Ziemiańskiej, Mikułowej, Bilińskiej, Stapfównej, Stefańskiej, Rozmysłowskiej, Frąckiewiczówny, Petruszkówny inż. Tyrsze, ponadto J. W. P.: Sobolewskiej i aranżerowi tańców Petruszce, jakoteż J. W. P.: Gospodyniom, Gospodarzom, Zaczynym Ofiarodawcom i P. T. Gościom, składam imieniem Komitetu serdeczne podziękowanie i szczere „Bóg zapłać za uświetnienie Rautu.

Zofja Hanauskowa.

Zwracamy uwagę

P. T. Prenumeratorom, że w razie nieuiszczenia zaległej prenumeraty, pismo przestaniemy wysyłać.

„KONTOPOL”

Księgowość Kontrolna
(system Józefa Müllera)

Oryginalny sposób księgowania przedsiębiorstwa w oparciu o księgi, zawierające na każdej stronicie: dziennik, kasę, ks. walut, towarową i **księgę główną**. — Możliwość bilansowania w każdej chwili. Statystyka i całokształt przedsiębiorstwa w jednej księdze. — Błędy i omyłki wykluczone. „Kontopol” przewyższa wszelkie dotychczasowe metody nowoczesne.

Blizsze wyjaśnienia:

Konc. Biur o Rewizyjne dla Księgowość

Józefa Müllera

zaprzys. tłumacza i rewizora księgowego w Tarnowie, ul. Krasieńskiego 5.

Najlepsza i najpewniejsza lokata oszczędności to własny dom z ogródkiem.

Tanie domy murowane lub drewniane nabyć można przy ul. Mościckiego lub Klikowskiej. Informacji udziela biuro

Inż. EDWARDA OKONIA

TARNÓW, UL. ŻABNIEŃSKA L. 8. — — — TELEFON 236.

ARCHITEKT MARJAN SKOCZEK

przeniósł swe biuro

na ul. Krakowską 27. (dom p. Steindla) Telefon Nr. 338.
i wykonuje wszelkie roboty w zakres budownictwa wchodzące.

Cukiernia

Warszawianka

poleca:

paczki nadziewane
różą 2 razy dziennie
świeże po 15 gr. za
sztukę, chrust (faworki) 10 dg. 60 gr.

Stan czynny

Bilans Powiatowej Kasy Chorych w Tarnowie z dniem 31 grudnia 1931 r.

Stan bierny

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr
1	Kasa (gotówka):							1	Zobowiązania (wierzyciele):						
	a) w centrali	17665	02						a) zaległe świadczenia wobec członków	10479	11				
	b) w oddziałach			17665	02				b) zobowiązania wobec innych Kas Chorych i instytucji	21845	71				
2	Lokacja kapitałów zgodnie ze specyfikacją				150482	13			c) zobowiązania wobec dostawców (aptek, składów aptecznych, optyków, przedsiębiorców budowlanych itp.)	16124	11				
3	Papiery wartościowe:								d) zaległe opłaty szpitalne, honoraria lekarskie i tp.	22575	32				
	a) wartość zgodnie ze specyfikacją	139	13			139	13		e) zobowiązania wobec Okręg. Związku Kas Chorych.	8124	23				
	b) odsetki bieżące								f) inne zgodnie ze specyfikacją	339	45	79487	93		
4	Należności od pracodawców z tytułu składek:							2	Składki członkowskie:				2843	28	
	a) za ostatni miesiąc roku sprawozdawczego	105699	47						przedpłaty na rok następny						
	b) za poprzednie miesiące roku sprawozdawczego	501620	82					3	Długi kredytowe:						
	c) za lata ubiegłe	149463	15	756783	44				a) bankowe zgodnie ze specyfikacją						
5	Roszczenia wobec Skarbu Państwa w myśl art. 48 ust. z dn. 19 maja 1920								b) komunalne i inne zgodnie ze specyfikacją:	9010	20	9010	20		
6	Wierzytelności (dłużnicy)							4	Akcepty (weksle własne):						
	a) należności od innych Kas Chorych	66697	21						pozostałość w obiegu wydatnych weksli własnych						
	b) „ „ instytucji lub pracodawców	2252	67					5	Długi hipoteczne:						
	c) zaliczki wydane dostawcom	2364	15						a) pozostałość kapitału zgodnie ze specyfikacją:						
	d) pożyczki hipoteczne								b) pozostałość odsetek						
	e) inne wierzytelności zgodnie ze specyfikacją	9521	20	80035	23			6	Sumy do zwrotu zgodnie ze specyfikacją			1081	23	92422	64
7	Weksle: pozostałość weksli obcych:							7	Fundusz amortyzacyjny zgodnie ze specyfikacją:						
	a) w portfelu (w skarbcu)	4253	32						A. Ruchomości:						
	b) oddanych na inkaso	120	77	4374	09				a) odpisy za lata ubiegłe	73871	94				
8	Sumy do wyliczenia zgodnie ze specyfikacją			3881	69	845874	45		b) „ „ za rok sprawozdawczy	12427	01	86298	95		
9	Zapasy materiałów:				25260	06			B. Nieruchomości:						
	a) środki apteczne i opatrunkowe								a) odpisy za lata ubiegłe	150092	03				
	b) zapasy taboru przewozowego					25260	86		b) „ „ za rok sprawozdawczy	4872	16	154964	19	241263	14
	c) materiały gospodarcze							8	Fundusz zapasowy:						
10	Ruchomości:								A. z odpisów przymusowych (10% składek i kary w myśl art. 89 ustawy z dnia 19. V. 1920 r.):						
	a) zakupione do 31 grudnia 1925 r.			19505	79				a) stan początkowy	720962	06				
	b) zakupione od 1 stycznia 1926 r.			124270	07	143775	66		b) tegoroczny przydział	148519	49	869481	55		
11	Nieruchomości:								B. z nadwyżek bilansowych:						
	a) wartość gruntów i placów	56878	16						a) stan początkowy Zł. 431396.46 odpisano na pokrycie niedoboru	285620	78	285620	78	1155102	33
	b) „ „ zabudowań murowanych	243608	10						b) tegoroczny przydział						
	c) „ „ drewnianych			300486	26										
	d) „ „ budujących się nieruchomości			5105	20	305591	46								
12	Niedobór													1488788	11
	Suma					1488788	11								

Wydatki

Rachunek działalności za rok sprawozdawczy 1931.

Dochody

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł	gr	Zł	gr	Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł	gr	Zł	gr
1	Świadczenia:					1	Składki członkowskie:				
	A. Zasiłki w chorobie	311027	72				a) obowiązkowo ubezpieczonych	1516916	48		
	B. Zasiłki połogowe	31103	70				b) dobrowolnie ubezpieczonych	155	69	1517072	17
	C. Zasiłki pogrzebowe	2749	25			2	Kary:				
	D. Zwroty gotówkowe		60				a) nałożone na pracodawców				
	zwroty z art. 28 ustawy z dnia 19/V. 1920 r.: 1) zasiłków zamiast leczenia	27253					b) „ „ członków	1212	28	1212	28
	E. Pensje personelu lekarskiego i pomocniczego	354419	46			3	Odsedki:				
	F. Środki apteczne i opatrunkowe	173715	48				a) od zaległych składek	7447	95		
	G. Koszty leczenia w szpitalach i zakł. leczniczych	190481	43				b) „ „ lokacji w bankach	8691	47		
	H. Profilaktyka i propaganda p/g specyfikacji	8187	90				c) „ „ papierów wartościowych	26	25		
	I. Przewóz chorych i lekarzy	51942	55	1150881	09		d) „ „ dyskontu weksli	2874	47	19040	14
1a	Rozbudowa lecznictwa związkowego p/g specyfikacji			8302	80	4	Zwroty za leczenie członków obcych Kas Chorych			9024	75
2	Koszty administracji:					5	Zwroty kosztów świadczeń z art. 48 ustawy z dnia 19. V. 1929 r. p/g specyfikacji			8191	10
	A. Osobowe	161025	04			6	Czynsz za wynajem lokali:				
	B. Rzeczowe	23651	68	184676	72		a) w nieruchomościach własnych	13959	96		
3	Koszty ogólne:	24908	40				b) w nieruchomościach wynajętych			13959	96
	A. Składki na Okręgowy Związek Kas Chorych					7	Różne dochody p/g specyfikacji			17343	16
	B. Koszty wyborów p/g specyfikacji	20				8	Niedobór			35718	68
	C. Straty na nieściągalnych wierzytelnościach										
	na składkach członkowskich	44122	50								
	D. Odsetki	3285	23								
	E. Remonty i instalacje, ruchomości i nieruchomości	3699	61								
	F. Administracja własnych nieruchomości										
	wydatki p/g specyfikacji	24182	06								
	G. Różne wydatki p/g specyfikacji	11660	17	111877	97						
4	Odpisy na fundusz amortyzacyjny										
	a) z ruchomości 10%	12427	01								
	b) z nieruchomości 2%	4872	16	17299	17						
5	Odpisy na fundusz zapasowy w myśl art. 89 ustawy z dnia 19/V. 1920 r.	148519	49								
	B. Nadwyżka bilansowa			148519	49						
	Suma			1621557	24					1621557	24

M. Bednarczuk m. p., Kierow. wydz. finansowego

J. Pilarz m. p., Dyrektor

Już. Z. Głuszczyk m. p., Komisarz Zarządzający

Wydawca i odpowiedzialny Redaktor: Wiktor Kuczyński — W drukarni L. Styrny w Tarnowie.